

۲۰۴۹۰۵۰

مرجع بالینی تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی برای پرستاران

طوبا حسین فریزی

کارشناس ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه،
عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان جنوبی

فاطمه فرازی

کارشناس پرستاری

سرشناسه	: حسینی عزیزی، طوبا، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: مرجع بالینی تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی برای پرستاران/ تالیف و گردآوری طوبا حسینی عزیزی، فاطمه فرازی
مشخصات نشر	: تهران- انتشارات حیدری - ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۳۱۱-۴
فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نمونه‌های آزمایشگاهی -- دستنامه‌ها -- Handbooks, manuals, etcl
موضوع	: خون -- تجزیه و آزمایش -- دستنامه‌های آزمایشگاهی
شناسه افزوده	: فرازی، فاطمه، ۱۳۷۴
رده بندی کنگه	: ۲/۳۸RB
رده بندی دیوب	: ۶۱۶/۰۷۵
شماره کتابخانه	: ۵۷۷۵۷۸۷

رجع الیسی تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی برای پرستاران
تالیف و گردآوری: طوبا حسینی عزیزی - فاطمه فرازی

مدیر تولد: سیده مریم حیدری

سال چاپ: ۱۳۹۸

شماره کار: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: چاپ غزال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۳۱۱-۴

بهاء: ۵۰,۰۰۰ تومان

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۶۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مراکز پخش

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول،

واحد ۲ - تلفن: ۶۶۹۷۶۶۷۸-۶۶۹۷۶۴۹۹

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۳۳ - تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴-۶۶۴۹۲۷۸۶

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۰۸ - تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷-۶۶۹۵۷۵۹۴

فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه - تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۴: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی عصر مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس - تلفن: ۲۲۳۶۳۵۷-۰۸۶۳

فروشگاه ۵: بجنورد، خیابان ۱۷ شهیرور جنوبی، نبش کوچه پرتانی، پلاک ۳۱۳، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۲۲۲۶۳۵۵۸-۰۵۸

فروشگاه ۶: خرم آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۲۲۳۴۸۸۳-۰۸۶۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

فهرست مطالب

۱	فصل اول اهمیت تهیه نمونه صحیح برای تست‌های آزمایشگاهی
۱	خطای آزمایش
۲	خطای قبل از آنالیز نمونه
۲	متغیرهای داخله‌گر مربوط به بیمار
۶	متغیرهای داخله‌گر مربوط به نحوه جمع‌آوری نمونه
۹	فصل دوم نقش پرستار در تست‌های تشخیصی
۱۰	استانداردهای پرستاری در تست‌های تشخیصی آزمایشگاهی
۱۰	روش کار و مراقبت‌های بیمار
۱۲	الزامات قانونی مربوط به جمع‌آوری نمونه
۱۲	الزامات اخلاقی مربوط به جمع‌آوری نمونه
۱۳	الزامات تامین ایمنی مربوط به جمع‌آوری نمونه
۱۳	احتیاط‌های استاندارد مربوط به جمع‌آوری نمونه
۱۷	فصل سوم پروتکل‌های پرستاری در جمع‌آوری نمونه‌های خون
۲۱	آماده کردن بیمار
۲۵	گرفتن نمونه خون از ورید
۲۵	اطلاعات پایه
۲۵	وسایل لازم
۲۵	مراحل کار
۲۹	ملاحظات ویژه
۳۰	عوارض بالقوه خونگیری
۳۱	گرفتن نمونه خون وریدی از کاتترهای ورید مرکزی
۳۱	وسایل لازم
۳۱	مراحل کار
۳۳	ملاحظات ویژه
۳۳	گرفتن نمونه خون شریانی
۳۳	اطلاعات پایه
۳۴	وسایل لازم

۳۴	مراحل کار
۳۷	ملاحظات ویژه
۳۸	گرفتن نمونه خون مویرگی
۳۸	اطلاعات پایه
۴۰	وسایل لازم
۴۰	مراحل کار
۴۴	ملاحظات ویژه
۴۴	زمانبندی خونگیری
۴۵	همولیز
۴۶	انتقال و پردازش نمونه‌های خون
۴۷	فصل چهارم پروتکل‌ها، پرستاری در جمع آوری نمونه‌های ادرار
۴۸	وسایل لازم
۴۸	مراحل کار
۴۸	الف: جمع آوری نمونه تصادفی
۴۹	ب: جمع آوری نمونه تمیز وسط
۵۱	ج: جمع آوری نمونه ادرار از کاتتر فولی
۵۲	ملاحظات ویژه
۵۳	مستند سازی
۵۳	د: جمع آوری نمونه ادرار زمان بندی شده (۲، ۱۲ و ۲۴ ساعته)
۵۳	وسایل لازم
۵۳	مراحل کار
۵۴	ملاحظات ویژه
۵۵	مستندسازی
۵۷	روش سریع جمع آوری نمونه تمیز ادرار در نوزادان: QUICK-WEE METHOD
۵۹	فصل پنجم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه سایر مایعات بدن
۵۹	مایع مغزی نخاعی
۶۲	مایع سینوویال
۶۲	مایع پلور، مایع پریکارد و مایع پریتونئ
۶۳	جمع آوری مایع منی
۶۵	فصل ششم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه مدفوع
۶۵	اطلاعات پایه

۶۵	وسایل مورد نیاز
۶۵	گام‌های اساسی
۶۶	ملاحظات خاص
۶۶	مستندسازی
۶۷	فصل هفتم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه خلط
۶۷	اطلاعات پایه
۶۷	وسایل مورد نیاز
۶۸	مراحل انجام کار
۶۸	الف: روش خلط‌آسایی
۶۸	ب: ریس و آشنی تراشه
۷۰	ملاحظات خاص
۷۱	مستندسازی
۷۳	فصل هشتم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه‌های میکروبیولوژیک
۷۳	اطلاعات پایه
۷۳	گرفتن نمونه برای کشت خون
۷۴	وسایل مورد نیاز
۷۴	مراحل انجام کار
۷۶	ملاحظات خاص
۷۶	مستندسازی
۷۶	گرفتن نمونه‌های ترشحات بدن برای کشت میکروبی
۷۹	فصل نهم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه با سواب (SWAB SPECIMENS)
۷۹	اطلاعات پایه
۸۰	وسایل مورد نیاز
۸۰	مراحل کار
۸۱	جمع آوری نمونه از گلو
۸۲	جمع آوری نمونه از نازوفارنکس
۸۳	جمع آوری نمونه از زخم
۸۵	جمع آوری نمونه از گوش
۸۵	جمع آوری نمونه از چشم
۸۶	جمع آوری نمونه رکتال
۸۷	ملاحظات خاص

فصل دهم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه جنایی

جمع آوری شواهد تعرض جنسی

مراحل انجام کار

برداشتن نمونه از لباس:

نمونه گیری واژن توسط سوآب

نمونه گیری دهانه رحم (سرویکس) توسط سوآب

نمونه گیری از آلت تناسلی مرد توسط سوآب

نمونه آوری خون برای آزمایش DNA

فصل یازدهم پروتکل‌های پرستاری در جمع آوری نمونه شیمیایی یا تروریسم

اندیکاسیون جمع آوری نمونه‌های شیمیایی

مداخلات پرستاری

فصل دوازدهم آزمایشات تشخیصی بین بیمار

پیوست‌ها

پیوست ۱: انواع لوله های آزمایشگاهی

پیوست شماره ۲: آزمایشات مایعات بدن و نحوه مدیریت نمونه

پیوست شماره ۳: آمادگی های لازم برای تست های آزمایشگاهی در یک نگاه

پیوست شماره ۵: وسایل و مواد مورد نیاز جهت نمونه گیری و ویژگی های مربوط ...

پیوست شماره ۶: توجهات لازم برای تهیه نمونه با در نظر گرفتن محل نمونه گیری و ...

پیوست شماره ۷: معیارهای عدم پذیرش نمونه های بالینی در آزمایشگاه میکروب شناسی

در پزشکی مدرن، رد یا تایید تشخیص پزشکی، پایش بیمار و اجرای برنامه درمانی مناسب بسیار زیاد متکی بر نتایج آزمایش‌های تشخیصی است. بنابراین حصول نتایج صحیح از تست‌های آزمایشگاهی اهمیت زیادی دارد. بیش از دو سوم خطاهای نتایج تست‌های آزمایشگاهی در مرحله پیش از آنالیز اتفاق می‌افتد. مرحله پیش از آنالیز مربوط به جمع آوری نمونه، آماده سازی، نگهداری و انتقال نمونه به آزمایشگاه است و چون پرستاران اغلب مسئول جمع آوری نمونه‌های بیماران و ارسال آنها به آزمایشگاه هستند، نقش مهمی در میزان خطاهای آزمایشگاهی دارند. پرستاران نیازمند تخصص فنی در تجزیه و تحلیل آزمایشگاهی نیستند، اما آگاهی و دانش آنان از عوامل موثر بر نتایج تست‌های آزمایشگاهی در مرحله پیش از آنالیز و همچنین از یافته‌های طبیعی و غیر طبیعی نتایج تست‌های آزمایشگاهی ضروری است.

آموزش به بیمار به عنوان بخش هسته‌ای مراقبت‌های پرستاری، در تهیه نمونه‌های مناسب آزمایشگاهی بسیار اهمیت دارد. پرستار دبیر منطقی درخواست آزمایش و نحوه جمع آوری نمونه را برای بیمار توضیح می‌دهد و همزمان، آنا را برای پیروی از روش مخصوص تهیه نمونه ارزیابی می‌کند و ضمن محافظت از خود، از انتشار عوامل بیماریزا در حین جمع آوری نمونه پیشگیری می‌کند. اطمینان از جمع آوری صحیح نمونه، مشخص کردن دقیق هویت صاحب نمونه، اطمینان از مناسب بودن زمان و ابزارهای نمونه گیری، انتقال نمونه‌ها در زمان مناسب، تاثیر قابل توجهی بر روند جمع آوری نمونه و نتایج آزمایشات آزمایشگاهی دارد.

راهنماها و تکنیک‌های جمع آوری نمونه‌های آزمایشگاهی در کتاب‌های تست‌های تشخیصی برای پرستاران به شکل پراکنده موجود هستند. از آنجا که بیشتر این کتاب‌ها شامل توضیحات جامع تمام تست‌های تشخیصی آزمایشگاهی و گاهی سایر تست‌های پاراکلینیک می‌شوند، حجیم هستند و به عنوان کتاب مرجع مورد استفاده قرار می‌گیرند، جای خالی یک مرجع بالینی نحوه جمع آوری نمونه‌های آزمایشگاهی برای پرستاران وجود داشت. کتاب حاضر کوششی است که با تلفیق محتوای ترجمه و گردآوری شده از منابع معتبر و تجربیات بالینی مولفان، مجموعه‌ای از نکات و راهنماهای بالینی برای همکاران پرستار در زمینه جمع آوری نمونه‌های مختلف آزمایشگاهی فراهم آورده است. سعی شد تا حد امکان از تصاویر ثبت شده در محیط بالینی استفاده شود.

امید است با کاربرد اسناداردها و راهنماهای موجود در این کتاب، خطاهای تست‌های آزمایشگاهی کاهش یابد و از آسیب‌های احتمالی به بیمار و تحمیل هزینه‌های بالای درمانی جلوگیری شود.